

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		044-58/19
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		12 беттің 1 беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚҚА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пәннің атауы: «Денсаулық әлеуметтануы»

Пәннің коды: DA3204

БББ атауы: 6B10105 «Қоғамдық денсаулық сақтау»

Оқу сағаттары/кредиттерінің көлемі: 90сағ / 3 кредит

Оқытылатын курс және семестр: 3 курс, 5 семестр

Шымкент, 2023 ж.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы	044-58/19
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар	12 беттің 2 беті

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Денсаулық әлеуметтануы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 1 « 28 » 08 2023 ж.

Кафедра менгерушісі,
М.Ғ.К., доцент М.А.

Сарсенбаева Г.Ж.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		044-58/19 12 беттің 3 беті

№1 сабақ

1. Тақырып: Әлеуметтік денсаулық негіздері. Міндеттері, әдістері, зерттеу пәні әлеуметтік денсаулық.

2. Мақсаты: Әлеуметтік денсаулық пәнінің түсініктері мен анықтамаларын оқыту.

3. Оқу міндеттері:

Студент білуі және істей алуы тиіс:

- Әлеуметтік денсаулық міндеттерін;
- Әлеуметтік денсаулық функцияларын;
- Әлеуметтік денсаулық әдістерін;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Әлеуметтік денсаулық негізгі ұғымдары мен категориялары.

2. Әлеуметтік денсаулық анықтамасы.

3. Әлеуметтік денсаулық міндеттері.

4. Әлеуметтік денсаулық функциялары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты

7. Әдебиет: (Қосымша 1 қараңыз)

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Әлеуметтік денсаулық анықтамасы қандай?
2. Әлеуметтік денсаулық пәнінің даму тарихы?
3. Пәннің зерттеу әдістері қандай?
4. Функциялары, міндеттері қандай?

№2 сабақ

1. Тақырып: Денсаулықты ғылыми зерттеу тарихы

2. Мақсаты: Студенттерді биомедициналық және әлеуметтік тәсілдердің ерекшеліктерін оқыту .

3. Оқу міндеті:

Студент білуі және істей алуы тиіс:

- Қоғамдық денсаулық тұжырымдамалары денсаулықтың әлеуметтік детерминациясы.
- Денсаулық туралы заманауи гуманитарлық идеялар.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. "Адам-биоәлеуметтік жаратылыс" тезисінің дәлелдерін келтіріңіз.

2. Адамның биоәлеуметтік табиғаты туралы қазіргі идеяның мәні неде?

3. Санаттың алғашқы анықтамаларының біріне түсініктеме беріңіз Алкеон берген "денсаулық": "денсаулық-қарама-қарсы бағытталған күштердің үйлесімі".

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		044-58/19
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		12 беттің 4 беті

6.Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты

7. Әдебиеттер: (Қосымша 1 қараңыз).

8. Бақылау (сұрақтар):

1. О.А. Рагимованың "Денсаулық ұғымын анықтаудың теориялық негіздері" жұмысымен танысып, "денсаулық" ұғымын анықтаудың негізгі тәсілдерін анықтаңыз.

2. "Жеке денсаулық" және "қоғамдық денсаулық" ұғымдарына анықтама беріңіз.

№3 сабақ

1. Тақырып: Зерттеудің социологиялық әдістері.

2. Мақсаты: Студенттерге зерттеудің социологиялық әдістері мен кезеңдерін оқыту.

3. Оқу міндеттері:

Студент білуі және істей алуы тиіс:

- Денсаулық сақтау саласындағы зерттеудің социологиялық әдістерін қолдануды;
- Социологиялық зерттеудің ерекшеліктерін;
- Социологиялық зерттеудің кезеңдерін;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Социологиялық талдау.
2. Бақылау әдісі.
3. Сұхбат және құжаттық әдіс.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты

7. Әдебиеттер: (Қосымша 1 қараңыз).

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Социологиялық зерттеудің түрлері?
2. Сұхбат және құжаттық зерттеудің кезеңдері?
3. Зерттеудің түрлері?

№4 сабақ

1. Тақырып: Жеке, топтық және қоғамдық денсаулық. Халықтың денсаулық жағдайын сипаттайтын көрсеткіштер.

2. Мақсаты: Студенттерге халықтың денсаулық жағдайын сипаттайтын көрсеткіштерің маңыздылығын түсіндіру.

3. Оқу міндеттері:

Студент білуі және істей алуы тиіс:

- Халықтың денсаулық жағдайын бағалайтын көрсеткіштерді;

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		044-58/19
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		12 беттің 5 беті

- Денсаулықтың түрлерін;
- Профилактикалық шараларды;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Халықтың денсаулық жағдайын сипаттайтын көрсеткіштер.
2. Аурушандық көрсеткіштері.
3. Демографиялық көрсеткіштер.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты

7. Әдебиеттер (Қосымша 1 қараңыз)

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Қазақстан Республикасының денсаулық саласындағы алдын-алуға арналған қандай бағдарламаларды білесің?
2. Алдын-алу дегеніміз не?
3. ҚР алғашқы орындағы ауруларды атаңыз?
4. Жеке және топтық денсаулықты атаңыз?
5. Миграциялық үдеріс дегеніміз не?

№5 сабақ

1. Тақырып: Денсаулықтың көп факторлы шарттылығы

2. Мақсаты: Денсаулықты қалыптастыратын факторлардың жіктелуі мен құрылымы. Факторлардың адам денсаулығына әсері туралы түсінік.

3. Оқу міндеттері:

Студент білуі және істей алуы тиіс:

- "денсаулық" және санология- валеология терминінің анықтамасын ;
- Адам денсаулығын нығайту жолдарын;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары :

1. Адамдық мәні терминін қалай түсінесіз?
2. Валеологияның негізгі заңдарын атаңыз?
3. Санология дегеніміз не?
4. Халықтың физикалық дамуын бағалау кезіндегі негізгі статистикалық көрсеткіштерді атаңыз?
5. Адам денсаулығына қандай әсер ететін қандай факторларды білесіз?
6. Аурушандықтың халықаралық статистикалық жіктелуіне не кіреді?

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты

7. Әдебиеттер (Қосымша 1 қараңыз)

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		044-58/19
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		12 беттің 6 беті

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Жеке тестілеу- 5 мин.
2. Командалық тестілеу- 20 мин.
3. Қосымша жауаптар мен оқытушының түсіндірмесі-10 мин.

№6 сабақ

1. Тақырып: Денсаулықтың әлеуметтік детерминанттары

2. Мақсаты: Денсаулықтың әлеуметтік жағдайы мәселесі: әлеуметтанулық зерттеудің негізгі бағыттары.

3. Оқу міндеттері:

Студент білуі және істей алуы тиіс:

* Халықтың денсаулығын қалыптастыратын әлеуметтік факторлар: мәні мен типологиясы.

* Әлеуметтік факторлардың денсаулыққа әсер ету моделі.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Денсаулықты әлеуметтік мәселесін ғылыми зерттеу дәрежесін сипаттаңыз. Зерттеудің негізгі бағыттары қандай?

2. Денсаулыққа қауіп төндіретін әлеуметтік факторларды зерттеуге байланысты негізгі мәселелерді атаңыз. Сіздің ойыңызша, бұл проблемалардың болуына не себеп?

3. "Денсаулықтың әлеуметтік детерминанттары" ұғымына анықтама беріңіз. Денсаулықтың әлеуметтік детерминациясының мәнін ашыңыз.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты

7. Әдебиеттер (Қосымша 1).

8. Бақылау (сұрақтар):

1. Әлеуметтік қауіп факторлары және антириск дегеніміз не?
2. Тікелей және жанама әлеуметтік қауіп факторлары / антириск қалай ерекшеленеді?
3. Денсаулыққа қауіп төндіретін негізгі тікелей (бастапқы) әлеуметтік факторларды атаңыз. Олардың ерекшелігі неде?
4. Денсаулыққа қауіп төндіретін негізгі жанама (контекстік) әлеуметтік факторларды атаңыз. Әлеуметтік өмір сүрудің қай деңгейінде бұл факторлар ең көп көрінеді?

№7 сабақ

1. Тақырып: Дене шынықтыру адам денсаулығын қалыптастыру факторы ретінде.

2. Мақсаты: Қозғалыс белсенділігі, тұрақты қозғалыс режимі, дене шынықтыру және спорт.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		044-58/19
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		12 беттің 7 беті

3. Оқу міндеттері:

Студент білуі және істей алуы тиіс:

- * Адамның физикалық әлеуетін дамытуға табиғи факторлардың әсері.
- * Дене шынықтыруды түсінудегі рухани және дене қатынасы.
- * Дене шынықтыру тұлғаның тұрақты сапасы ретінде.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

"Дене шынықтыру мотор белсенділігінің бір түрі ретінде жеке тұлғаның денсаулықты нығайту қажеттілігін өзектендіруге мүмкіндік береді" деген тезистің пайдасына дәлелдер келтіріңіз.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелеріне қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты

7. Әдебиеттер: (Қосымша 1 қараңыз).

8. Бақылау (сұрақтар):

1. "Дене шынықтыру" ұғымын ашыңыз.
2. Жеке тұлғаның жан-жақты дамуы үшін дене шынықтырудың маңыздылығы неде.

№8 сабақ

1. Тақырып: Жеке адам мен қоғамның денсаулығына деген көзқарас.

2. Мақсаты: Қоғамдық жүйенің әртүрлі деңгейлеріндегі денсаулыққа деген көзқарас.

3. Оқу міндеттері:

Студент білуі және істей алуы тиіс:

- Денсаулықты субъективті бағалау және оны анықтау факторлары.
- Адамның өзін-өзі сақтайтын мінез-құлық: түсінігі мен факторлары.
- Қазіргі жастардың өзін-өзі сақтау мінез-құلقىның ерекшеліктері.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. А.И. Федоровтың "подробно стоквтың денсаулыққа қатынасы: социологиялық талдау" жұмысымен танысыңыз және адамның өз денсаулығына қатынасының көрсеткіштерін атаңыз. Жасөспірімдердегі денсаулыққа қатысты көрсеткіштердің сипаттамалық ерекшеліктерін атап өтіңіз.

2. "Өзін-өзі сақтайтын мінез-құлық" дегеніміз не? Өзін-өзі сақтайтын мінез-құлықты анықтайтын факторларды атаңыз.

3. В.Я. Шкляруктың "жастар ортасындағы өзін-өзі сақтау мінез-құлық" жұмысымен танысыңыз және ұлдар мен қыздар арасында денсаулықты сақтау мотивациясының ерекше ерекшеліктерін атаңыз.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі түрлері/әдістері/технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері: чек парағын қолдана отырып, бағалау сұхбаты

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		044-58/19
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		12 беттің 8 беті

7. Әдебиеттер (Қосымша 1 қараңыз)

8. Бақылау (сұрақтар):

1. "Денсаулыққа деген көзқарас" ұғымын ашыңыз.
2. Денсаулықты субъективті бағалаудың медициналық көрсеткіштер бойынша адам жағдайымен байланысы қандай?

1-Қосымша

Әдебиет:

Негізгі:

1. Лекционный комплекс по дисциплине: "Глобальное здравоохранение" : лекций / каф. общественного здравоохранения-1. - Шымкент : ЮКГФА, 2016. - 17 с.
2. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова. - 3-е изд., перераб. и доп. ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Первый гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 544 с.
3. Бөлешов, М. Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау : оқулық / М. Ә. Бөлешов. - Алматы : Эверо, 2015. - 244 бет с.
4. Денсаулық сақтау жүйесінде алғашқы дәрігерлік - санитарлық көмек приоритеті ретінде : дәріс кешені / ОҚМФА. "Қоғамдық денсаулық сақтау - 1". - Шымкент : [б. и.], 2015. - 36 б. с.
5. Биғалиева, Р. К Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтауды басқару: оқулық / Р. К Биғалиева. - Алматы : Эверо, 2014. - 560 бет. с.
6. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение: учебник / В. А. Медик, В. К. Юрьев. - 2-е изд., испр. и доп. ; Рек. ГОУ ВПО "Моск. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 608 с. : ил.
7. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова ; М-во образования и науки. - 3-е изд., перераб. и доп. ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 544 ил.
8. Бөлешов, М. Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау : оқулық / М. Ә. Бөлешов ; ҚР БҒМ. - Алматы : ҚР жоғары оқу орындарының қауымдастығы, 2012. - 256 бет. с.
9. Применение методов статистического анализа для изучения общественного здоровья и здравоохранения: учеб. пособие / под ред. В. З. Кучеренко. - 4-е изд., перераб. и доп. ; Рек. Учеб.-метод. объедин. по мед. и фарма образованию вузов РФ. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2011. - 256 с.
10. Дәулетбаев, Д. А. Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтауды басқару : оқу құралы / Д. А. Дәулетбаев, А. Ш. Әлназарова, Б. А. Әлсейітов. - Алматы : Эверо, 2011.

Қосымша әдебиеттер

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы		044-58/19
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар		12 беттің 9 беті

1. Куратко, Д. Ф. Кәсіпкерлік :теория,процесс,практика = Entrepreneurship : монография / Д.Ф.Куратко ; ауд.М.Қыстаубаева [және т.б.]. - 10-бас. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 480 б. с. : (Рухани жаңғыру).
2. Аканов, А. Здоровье населения и здравоохранения Республики Казахстан = Population Health and Care of the Republic of Kazakstan (White Paper) : монография / А. Аканов, Т. Мейманалиев. - ; Рек. к изд. Учен. советом КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова. - Алматы : Эверо, 2014. - 80 с.
3. Аканов, А. Здоровье населения и здравоохранения Республики Казахстан = The White Paper-2 : монография / А. Аканов, Т. Мейманалиев, К. Тулебаев. - ; Рек. к изд. Учен. советом КазНМУ им. С. Д. Асфендиярова. - Алматы : Эверо, 2014. - 85 с.
4. Тель, Л. З. Кодекс здоровья . Евроазиатская система. Сохранения здоровья: монография / Л. З. Тель. - 6-е изд. - Алматы : Эверо, 2012. - 152 с.
5. Тель, Л. З. Энциклопедия здоровья. Здоровье и долголетие. Теория и практика: энциклопедия / Л. З. Тель. - Алматы : Эверо, 2011. - 736 с.
6. Тель, Л. З. Наука о процессах здоровья и выздоровления - валеология - философия жизни : науч. изд. / Л. З. Тель. - Алматы : Эверо, 2011. - 680 с.
7. Здоровье населения региона и приоритеты здравоохранения : учебник / под ред. О. П. Щепина. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 384 с.
8. Қазақстан Республикасының халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы кодексі [Мәтін] = Кодекс Республики Казахстан о здоровье народа и системе здравоохранения : законы и законодательные акты / ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Астана : Б. ж., 2009. - 320 бет. с.

Электронды ресурстар

1. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Денсаулық сақтау жүйесінде алғашқы дәрігерлік - санитарлық көмек приоритеті ретінде [Электронный ресурс] : дәріс кешені / ОҚМФА. "Қоғамдық денсаулық сақтау - 1" кафедрасы. - Электрон. текстовые дан. (459 Кб). - Шымкент : [б. и.], 2015. - о+эл. опт. Диск.
3. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / В. А. Медик, В. К. Юрьев. - Электрон. текстовые дан. (47,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	
 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы	044-58/19 12 беттің 10 беті
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар	

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы	044-58/19 12 беттің 11 беті
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар	

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы	044-58/19 12 беттің 12 беті
Тәжірибелік сабаққа арналған әдістемелік нұсқаулар	